

På baggrund af data fra Lægemiddelstatistikregisteret følger Sundhedsdatastyrelsen løbende salget af medicin på det danske marked.

MedicinForbrug - Overblik bliver offentliggjort hvert kvartal og giver et overblik over udvalgte lægemidler eller lægemiddel-

grupper, hvor der har været de største ændringer i omsætning eller solgt mængde i forhold til samme kvartal året før.

Kvartalstal for salget af alle apoteksforbeholdte lægemidler kan findes under 'Lægemiddelstatistik' på eSundhed.dk

Det samlede lægemiddelsalg

MedicinForbrug - Overblik opgør udviklingen af det samlede salg af lægemidler i primærsektoren undtagen de håndkøbslægemidler, der må sælges uden for apotek.

Denne udgave viser, at omsætningen og mængdeforbruget af lægemidler er næsten uændret fra 4. kvartal 2014 til 4. kvartal 2015:

- Den samlede omsætning er faldet med 24,1 mio. kr. (-1 %)
- Det samlede mængdeforbrug er steget med 12,6 mio. DDD (1,9 %)

Lægemidler uden DDD er ikke med i det samlede mængdeforbrug (svarende til 8 % af omsætningen).

Udvalgte lægemiddelgrupper

MedicinForbrug - Overblik ser derudover nærmere på nogle udvalgte lægemiddelgrupper, hvor ændringen i omsætning eller mængde i forhold til samme kvartal året før er mere end 10 % eller 5 mio. kr. / mængdeenheder. Mange lægemiddelgrupper ændrer sig over længere tid og kan derfor være med flere kvartaler i træk.

Lægemiddelgrupper i 4. kvartal 2015:

- Antipsykotiske midler
- Midler mod blodpropper
- Antidepressive midler
- Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. Insuliner (diabetes)
- Penicilliner (antibiotika)
- Atorvastatin (forhøjet kolesterol)
- Pantoprazol (mavesår)
- Gestoden og ethinylestradiol (3. generations p-piller)
- Clopidogrel (blodfortyndende)
- Sertralin (SSRI)

Omsætnings- og forbrugstal for 4. kvartal 2015

Tabellen viser omsætning, mængdesalg og gennemsnitlig pris pr. mængdeenhed for de udvalgte lægemiddelgrupper i primærsektoren. Tabellen viser en Top 5 for lægemidler med størst ændring i omsætning og en Top 5 for lægemidler med størst ændring i mængdesalg i forhold til samme kvartal året før (se kriterier for de to Top 5-liste sidst i dokumentet).

Bemærk, at lægemidler der må sælges uden for apotek ikke er medtaget.

Lægemiddelgruppe	ATC-kode ¹	Omsætning		Mængdeforbrug		Pris pr. DDD	
		mio. kr.	Forskel i mio. kr. (%) ²	mio. DDD ³	Forskel i mio. DDD (%) ²	kr.	Forskel i kr. (%) ²
Top 5 Omsætning							
Antipsykotiske midler	N05A	69,7	-40,2 (-37)	6,1	-0,2 (-2)	11,4	-6,14 (-35)
Midler mod blodpropper	B01A	178,8	19,8 (12)	51,7	1,3 (3)	3,5	0,3 (9)
Antidepressive midler	N06A	55,8	-19,7 (-26)	40,3	0,5 (1)	1,4	-0,52 (-27)
Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner	A10B	137,7	16,8 (14)	18,6	0,7 (4)	7,4	0,66 (10)
Penicilliner	J01C	63,4	-11,2 (-15)	5,5	-0,1 (-2)	11,4	-1,7 (-13)
Top 5 Mængde*							
Atorvastatin	C10AA05	10,4	0,4 (4)	30,6	5,6 (22)	0,3	-0,06 (-15)
Pantoprazol	A02BC02	10,5	2 (23)	13,9	1,5 (12)	0,8	0,07 (10)
Gestoden og ethinylestradiol	G03AA10	2	-1,4 (-42)	3,2	-1,3 (-28)	0,6	-0,14 (-19)
Clopidogrel	B01AC04	5,4	-0,4 (-6)	8,2	1,2 (18)	0,7	-0,17 (-21)
Sertralin	N06AB06	4,6	0,4 (10)	9,3	1,1 (13)	0,5	-0,01 (-2)

* Hvis en lægemiddelgruppe optræder både på Top 5 Omsætning og Top 5 Mængde, vil den kun fremgå på den Top 5-liste, hvor den er højest placeret.

'Direkte faktor Xa hæmmere' (B01AF) indgik oprindeligt som nr. 2 på Top 5 Mængde, men er ikke medtaget på listen, fordi gruppen er repræsenteret under nr. 2 ('Midler mod blodpropper' (B01A)) på Top 5 Omsætning.

1 ATC: Anatomisk terapeutisk kemisk klassifikation. Et globalt klassifikationssystem, der inddeler lægemidler i forskellige grupper efter deres primære virkeområde (se www.whocc.no). Hvis den viste ATC-kode indeholder 7 cifre, refererer det til lægemidler med et bestemt aktivt stof eller en bestemt kombination af stoffer. Hvis den viste ATC-kode indeholder mindre end 7 cifre, er der tale om en gruppe af lægemidler med forskellige aktive stoffer. Jo færre cifre i ATC-koden, des bredere gruppe af lægemidler.

2 Forskel i Omsætning / Mængdeforbrug / Pris pr. DDD: Udviklingen siden samme kvartal året før i absolutte tal og %

3 DDD: Defineret døgndosis. En global måleenhed, der bruges til at opgøre mængdeforbruget af lægemidler. Ikke alle patienter tager 1 DDD om dagen (se www.whocc.no).

Kommentar til det samlede lægemiddelsalg

Den samlede omsætning af apoteksforbeholdte lægemidler i primærsektoren i 2015 er på niveau med den, der blev set i 2014 og 2013. I anden halvdel af 2014 steg den samlede omsætning for første gang i flere år, men grundet et fald i første halvår, var den samlede omsætning stadig på niveau med 2013. Til gengæld var regionernes udgifter medicintilskud 2 % højere i 2014 end i 2013. Det ser ikke ud til, at tendensen med stigende omsætning af apoteksforbeholdte lægemidler er fortsat igennem hele 2015. I 1. kvartal 2015 lå omsætningen stadig lidt højere end 1. kvartal 2014, mens de øvrige kvartaler har ligget på niveau med de samme kvartaler i 2014. Således er den samlede omsætning af de apoteksforbeholdte udgifter 1 % højere i 2015 end i 2014 og på niveau med 2013. Regionernes udgifter til medicintilskud er dog steget igen i 2015 med 1,8 %. I 'MedicinØkonomi - Overblik' kan man læse mere om udviklingen i salget af de tilskudsberettigede lægemidler samt lægemidler solgt med tilskud.

> [Læs mere i MedicinØkonomi - Overblik: 4. kvartal 2015](#)

Antipsykotiske midler (N05A)

Der findes en lang række forskellige antipsykotiske midler til behandling af psykotiske tilstande. Men flere antipsykotiske lægemidler er også godkendt til behandling af ikke-psykotiske lidelser og nogle neurologiske sygdomme. Antipsykotika inddeles i 1. og 2. generations-antipsykotika baseret på graden af bivirkninger på bevægeapparatet. Fald i omsætning for antipsykotiske midler i gruppen N05A fortsætter i 4. kvartal 2015. Omsætningen er faldet med 40,2 mio. kr. i 4. kvartal 2015 i forhold til 4. kvartal 2014 og bevirker at gruppen i endnu et kvartal er på en 1. plads over lægemiddelgrupper med størst ændring i omsætning. Omsætningsfaldet kan tilskrives flere forskellige lægemidler. Det lægemiddel med det største fald i omsætning er lægemidlet Abilify (aripiprazol). Det har i 4. kvartal 2015 et fald på 26,2 mio. kr. hvilket er på niveau med det der blev set for 3. kvartal 2015. Lægemidler med quetiapin bidrager endvidere også til faldet, med 12,5 mio. kr. I 4. kvartal 2015 var der godt 88.000 personer, der indløste recept på et antipsykotisk lægemiddel.

Midler mod blodpropper (B01A)

Gruppen af lægemidler til behandling af blodpropper består af en række blodfortyndende midler, som nedsætter blodets evne til at størkne (koagulere). Et fortsat øget forbrug af dyre lægemidler i denne gruppe, bevirker endnu en stigende omsætning i 4. kvartal 2015. Overordnet har gruppen B01A i dette kvartal haft en stigning i omsætning på 19,8 mio. kr., men det er primært gruppen B01AF (direkte faktor Xa-hæmmere), som med en omsætning på i alt 30,7 mio. kr. driver udviklingen. Dette betyder endnu en fordobling af både forbrug og omsætning i dette kvartal for midlerne i B01A. De enkelte lægemidler i gruppen B01AF, Xarelto (B01AF01) og Eliquis (B01AF02), viser i endnu et kvartal markant vækst i både omsætning og mængde. Omsætningen for Xarelto og Eliquis er i dette kvartal steget med henholdsvis 12,4 mio. kr. og 18,3 mio. kr. og er begge også placeret på listen over lægemidler med størst ændring i omsætning, men er samlet i dette afsnit. Gruppen B01AF er ikke vist på Top 5 Mængde, da den overordnede gruppe (B01A) er repræsenteret på Top 5 Omsætning.

Antidepressive midler (N06A)

Antidepressive midler anvendes til en lang række psykiske lidelser, f.eks. depression, panikangst, social fobi, generaliseret angst, OCD, posttraumatisk stressstilstand og spiseforstyrrelser. Enkelte af midlerne anvendes desuden mod en bestemt slags smerter. Fra 4. kvartal 2014 til 4. kvartal 2015 er omsætningen faldet 19,7 mio. kr. og placerer gruppen på en 3. plads over lægemiddelgrupper med størst ændring i omsætning. Det skyldes næsten udelukkende, at omsætningen af duloxetin (N02AX21) er faldet med 19,2 mio. kr. siden 4. kvartal 2014. Gennemsnitspriserne på de solgte lægemidler med duloxetin er faldet kraftigt på grund af introduktion af generika ("kopi"præparater) til Cymbalta/Xeristar og Yentreve. De førstnævnte er godkendt til depression, smerter og angst, og sidstnævnte til inkontinens. Omsætningen begyndte allerede at falde med introduktionen af de første kopier i april 2015, sidenhen er flere kopier kommet til og omsætningen faldet yderligere. Omsætningen af de antidepressive midler har været faldende igennem længere tid. Tidligere skyldtes faldet primært et fald i omsætningen af SSRI'erne.

Faldet i omsætningen for de antidepressive midler skyldes primært et fald i den gennemsnitlige pris og ikke et fald i antallet af brugere, da dette stort set er konstant, og har ligget meget stabilt i en længere årrække.

Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. Insuliner (A10B)

Lægemidler i gruppe A10B omfatter forskellige midler til sænkning af blodsukker hos type 2-diabetikere, undtagen insuliner, der findes i A10A. Fra 4. kvartal 2014 til 4. kvartal 2015 er omsætningen for A10B-gruppen steget med 16,8 mio. kr. Det er fortsat undergrupperne 'Andre blodsukkersænkende midler' A10BX og 'DPP-4 hæmmere' A10BH, som driver udviklingen. Det er især lægemidlet Victoza (liraglutid) som fortsætter sin stigning (7,4 mio. kr.), efterfulgt af Forxiga (dapagliflozin) med 2,6 mio. kr. og Jardiance (empagliflozin) 1,8 mio.kr. Forbruget af kombinationsmidlerne i A10BD, har længe fulgt den samme stigende tendens som midlerne i gruppen A10BH. Lægemidlerne i A10BD er fra 4. kvartal 2014 til 4. kvartal 2015 steget med 2,1 mio. kr., hvilket lige akkurat overgår midlerne i A10BH i dette kvartal. Af kombinationsmidlerne har især lægemidlet Janumet (metformin og sitagliptin) og Eucreas (metformin og vildagliptin) størst stigning.

Penicilliner (J01C)

Lægemiddelgruppen Penicilliner omfatter både bred- og smalspektret antibiotika. Smalspektrede antibiotika rammer udvalgte bakterier og er ofte førstevalg. Bredspektrede antibiotika rammer flere bakterietyper og bruges f.eks. efter at smalspektret antibiotika er forsøgt uden virkning. Fra 4. kvartal 2014 til 4. kvartal 2015 er omsætningen for J01C-gruppen faldet med 11,2 mio. kr. Det er især undergrupperne J01CE (Beta-lactamase følsomme penicilliner) og J01CF (Beta-lactamase resistente penicilliner) som driver udviklingen. Begge grupper har i de seneste kvartaler været faldende i omsætning, og er i dette kvartal faldet henholdsvis 7,9 mio. kr. og 2,8 mio. kr. i forhold til 4. kvartal 2014. Omsætningsfaldet kan tilskrives en faldende pris pr. DDD, grundet at nye billigere præparater er kommet på markedet. Både mængdesalget og antal brugere har ligget forholdsvis stabilt igennem de seneste par år.

Atorvastatin (C10AA05)

Lægemiddelgruppen Statiner (HMG CoA reductase-hæmmere) er de mest anvendte lægemidler mod for højt kolesteroltal og blev købt af knap 440.000 danskere i 4. kvartal 2015. Salget af lægemidler med atorvastatin har været støt stigende siden 2. kvartal 2012, hvor de gennemsnitlige priser på atorvastatin faldt som følge af patentudløb og øget konkurrence. Det stigende forbrug af atorvastatin er især sket på bekostning af lægemidler med simvastatin, hvor forbruget er faldet i samme periode. Fra 4.kvartal 2014 til 4.kvartal 2015 er forbruget af atorvastatin steget med 5,6 mio. DDD (22 %), hvilket placerer gruppen på en førsteplads over de apoteksforbeholdte lægemiddelgrupper med størst stigning i mængde. Simvastatin er dog stadig det mest anvendte lægemiddel i gruppen, og blev købt af godt 270.000 danskere i 4. kvartal 2015.

Pantoprazol (A02BC02)

Pantoprazol bruges ved mavesår og andre tilstande med for meget mavesyre. Lægemiddelstoffet indgår i gruppen protonpumpehæmmere (PPI), som desuden udgør lægemiddelstofferne omeprazol, esomeprazol, lansoprazol og rabeprazol. PPI er hyppigt anvendt og blev købt af godt 340.000 danskere i 4. kvartal 2015. I endnu et kvartal, ligger pantoprazol nr. 2 på Top 5 mængde, med en stigning på 1,5 mio. DDD som er på niveau med det der blev set i 3. kvartal 2015. Det øgede salg af pantoprazol er ikke sket på bekostning af de andre PPI i nævneværdig grad. Siden 2013 har mængdesalget ligget højere end både omeprazol og lansoprazol, som har haft et nogenlunde stabilt mængdesalg siden 2011.

Gestoden og ethinylestradiol (G03AA10)

Lægemidlerne i G03AA10 er 3. generations p-piller med fast kombination af gestoden og ethinylestradiol i alle tableter. Der findes også p-piller med gestoden og ethinylestradiol med varierende kombination (G03AB06). Som i sidste kvartal ses fortsat et fald i mængdesalget. Forbruget af 3. og 4. generations p-piller har været faldende igennem flere år, som følge af ændrede anbefalinger i 2011 om at bruge p-piller af 2. generation som første valg til kvinder i alle aldre. Faldet i mængde er på niveau med det der blev set i 3. kvartal 2015. Omsætningen for gruppen er fortsat faldende, men ikke så kraftigt som i sidste kvartal. Pris pr. DDD er faldet 20 % i forhold til 4. kvartal 2014, men uændret i forhold til sidste kvartal.

Clopidogrel (B01AC04)

Clopidogrel hører til gruppen 'Blodplade-aggregationshæmmere' B01AC. Disse lægemidler hæmmer sammenklumpning af blodplader og forebygger herved blodpropper. Antallet af clopidogrel-brugere forsætter med at stige i 4. kvartal 2015. Det stigende antal brugere giver udslag i endnu et kvartal med stigning i mængdeforbruget. Fra 4. kvartal 2014 til 4. kvartal 2015 er mængden steget med 1,2 mio. DDD, men er på niveau med det, der blev set i 3. kvartal 2015. Både hjertemagnyl og dipyridamol er faldet i mængde i samme periode. Som i de sidste to kvartaler ses forsat et fald i pris pr. DDD. og omsætning for clopidogrel.

Sertralin (N06AB06)

Sertralin er et antidepressivt middel af typen SSRI (Selective Serotonin Reuptake Inhibitor). Det er godkendt til at behandle depression, OCD (tvangsforestillinger og -handlinger), socialfobi, panikangst og post-traumatisk stresstilstand. SSRI er den type antidepressiva, der anvendes mest i Danmark, og omfatter fluoxetin, citalopram, paroxetin, sertralin, fluvoxamin og escitalopram. I endnu et kvartal, ligger sertralin nr. 5 på Top 5 mængde, med et fald på 1,1 mio. DDD, som er på niveau med det, der blev set i 3. kvartal 2015. Forbruget af lægemidler med sertralin har været stigende igennem en længere periode, men det er sket på bekostning af nogle af de andre SSRI, primært citalopram. Lægemidler med citalopram er dog stadig det mest anvendte SSRI.

Kriterier for udvælgelse af Top 5

Lægemiddelgrupperne til Top 5 for henholdsvis omsætning og mængde er udvalgt på følgende måde:

En lægemiddelgruppe er med, hvis gruppen er steget eller faldet mere end 10 % i omsætning (kr.) eller mængde (DDD / anden mængdeenhed) eller hvis den absolutte stigning har været over 5 mio. kr. / mængdeenheder, uanset procentvis ændring.

Blandt disse er listen sorteret efter dem med størst ændring i henholdsvis kroner eller mængdeenheder i toppen. Der er ikke skelnet mellem, om ændringen er en stigning eller et fald.

Der er data med i samme tabel for flere ATC-niveauer (ATC-niveau 3, 4 og 5)¹. Det betyder, at en ændring for lægemidler med et bestemt aktivt stof tæller med på lige fod med en ændring for en hel gruppe af lægemidler. Baggrunden for dette valg er, at nogle ændringer sker for en hel gruppe af lægemidler, mens andre ændringer sker for bestemte lægemidler, og disse ændringer vil ikke nødvendigvis give sig udslag, hvis man udelukkende ser på den overordnede gruppe af lægemidler.

I de tilfælde, hvor den samme ændring giver udslag på flere ATC-niveauer, så de alle kommer med på Top 5, er kun det ene af niveauerne medtaget på listen. Om det er det overordnede eller mere specifikke niveau, der er mest relevant at vise, afhænger af det enkelte tilfælde.

SE OG HENT DATA OM DET SAMLEDE MEDICINFORBRUG

Denne udgave af *MedicinForbrug - Overblik* er baseret på data for 4. kvartal 2015 på eSundhed.dk.

> [Træk data om medicinforbruget som tabel på eSundhed.dk](#)

¹ ATC-koden er en internationalt fastsat kode for indholdsstoffet i lægemidlet (ATC-niveau 5). På ATC niveau 4 er de aktive stoffer grupperet i mindre grupper, og på ATC-niveau 3 er grupperne slået sammen til større grupper.